

Fontos tudni- és tennivalók

Tisztelt MEGOSZ Tagok!

Az elmúlt hetekben számos visszajelzést kaptunk a tagság köréből az eddig megnyitott erdészeti témájú vidékfejlesztési jogcímekek, főként az erdőtelepítés kapcsán tapasztalt adminisztrációs problémákról, határozathozatali, kifizetési intézkedések jelentős késéséről. Éppen ezért a MEGOSZ levélben fordult az FVM tárca vezetőjéhez és illetékes szakállamtitkárához 2009. február 05-én, amelyre március 04. dátummal kaptunk választ. Ezt követően 2009. március 12-én újabb levelet írtunk a nyitva maradt kérdések tisztázása érdekében. Úgy gondoljuk, hogy a fenti dokumentumokban leírtak **sok hasznos tudnivalót és információt szolgáltatnak** tagságunk részére, ezért a teljes levelezést időrendi sorrendben feltettük a MEGOSZ honlapjára.

Időközben az MVH különböző jogcímekek késedelmes ügyintézésével kapcsolatban a TV-ben nyilatkozott *Gráf József* földművelésügyi miniszter és a rádióban *Margittai Miklós*, az MVH elnöke is. Mindkét interjú során elhangzott, hogy azok a pályázók, akik bizonyíthatóan a

törvényi előírásokhoz képest késve kapták meg a támogatást, és nem szegték meg az előírásokat, **késedelmi kamat kifizetésére jogosultak**. Ezt az MVH-tól kell igényelniük az ügy beazonosítható leírásával (az eset pontos leírás, a nyilvántartási szám, intézkedések, levélváltások dátumai,összszerszűség stb. megjelölésével). Ezen levélünkben is szeretnénk felhívni erre a lehetőségre tagságunk érintett részének figyelmét és buzdítani őket jogos igényük érvényesítésére.

Végezetül egy **2009. április 08-ig** teljesítendő általános **adatszolgáltatási kötelezettségre** (monitoring) szeretnénk felhívni a vidékfejlesztési támogatást igénybe vevők figyelmét és segítséget nyújtani annak teljesítéséhez az alábbiak szerint:

Megjelent az **18/2009.(III.6) FVM rendelet** (letölthető az FVM honlapjáról), amely **adatszolgáltatási kötelezettséget** ír elő kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül mindazok számára, akik az EMVA alap által társfinanszírozott Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében támogatást vettek igénybe.

Az **MVH 23/2009.(III.09.) számú Közleménye** mellékletében **segédlet** található a monitoring adatszolgáltatáshoz, az elektronikus felület használatához, valamint **útmutatót** ennek kitöltéséhez.

Ezt a kötelezettséget a támogatást kérő maga, vagy meghatalmazottján keresztül teljesítheti. **Meghatalmazottként az agrárkamara szaktanácsadói, falugazdászai** kötelesek segítséget nyújtani a gazdálkodóknak, illetve meghatalmazottjainak. Az ügyben a MEGOSZ TSZK-k szaktanácsadóinak segítségét is kérni fogjuk egy körlevéllel.

Jól működő **e-kérelem ügyfélszolgálat** is rendelkezésükre áll az alábbi telefonszámon: **06-40-100505**.

A MEGOSZ-nál szükség esetén forduljanak **dr. Somogyvári Vilmoshoz**, aki a **06-1-3914291** telefonszámon elérhető. Kérdéseiket e-mailen keresztül is elküldhetik a *megosz@mail.data-net.hu* címre.

Erdészüdvözzel:

Luzsi József
elnök

Mari néni és a monitoring

(mai magyar mese)

Egy kicsike országban, ahol egyszer van, máskor meg nincs, de inkább nincs, egy kicsi faluban él egy öregasszony, akit úgy hívnak, hogy Mari néni. Rég egyedül lakik, gyerekei kirepültek, az ura szemét is lefogta pár éve. Belebetegedett szegény a szép, új világba. Úgyhogy mostanság Mari néni a Bodri kutyán meg a tyúkokon kívül nem igen tudott kihez szólni. Ezért is örült különösen, amikor megállt a postásautó takaros portája előtt. Mert mióta nincs postahivatal, autóval hozzák a levelet. A snájdig postáslegényt látva gyorsan igazított egyet a kecelén. De akkor derült csak fel igazán az ábrázatja, mikor megpillantotta a nemzeti színekben pompázó borítékot. Arra gondolt, ez a díszes levél biztos jót jelent.

Csakhogy Mari néninek a hetvenes évek végén készült új szemüvege. Egy darabig jó is volt az akkor. Aztán meg a pénz valahogy gyorsabban romlott a látásánál, így most bizony nem látta a betűket. Pedig nagyon űzte, hajtotta a kíváncsiság, mert nem bélyeg volt a boríték

tékon ám, hanem valami szép piros-féhér-zöld virág. Legalábbis ő annak látta. Ez aztán nem hagyta nyugodni, úgyhogy megkérte Mihály szomszédot, aki épp a kertben tett-vett, ugyan olvassa el már neki, mit írnak abban a levélben. Elvégre ő fiatalember, nemrég ment nyugdíjba, meg szép fényes szemüvege is van. De, hogy az a Mihály miket mondott! Mari néni szörnyen szégyellte magát, mert ő biz a nem fogott fel egy szót sem abból, hogy elnyert egy támogatást és ezáltal valami monitor adatszolgáltatásra kötelezik. Ő annyit logikázott ki az egészből, nyert egy tévét, amit csak akkor kap meg, ha előtte befizet valamennyi pénzt.

– *Hobó! Ismerem és az ilyet, aztán meg se píz, se tévé. De engem nem lehet ám olyan könnyen csöbe húzni. Meg a Juszt is megmondta, ne bagyják magukat átverni, becsapni. Kidobom én ezt a büdös francba. Nem idegeskedek én már semmin erre a kis időre, bisz Vízkeresztkor betötöttem a nyolcvanbatot.*

Mihály szomszéd forgatta még egy darabig a pecsétet papírt, de csak nem tudott rájönni, mit akarhatnak azzal a monitorral. Így aztán azt tanácsolta, mutassa meg valami tanult embernek. Mari néni a Mónika sőt hallgatva végig azon gondolkodott, kinek is szólhatna. Tanító hat éve nincs a faluban, épp mióta bezárták az iskolát. Orvos is csak a szomszéd településen van. Inkább hébe, mint hóba. Gyógyszertár nincs, pedig a gyógyszerész még latinul is tud. Akárcsak a pap, de az meg temetéskor jár és a vasárnapi misére. A bolt is bezárt, pedig a Kosári Halbin fiának valami magas kereskedelmi iskolája volt. Már-már úgy tűnt, nincs megoldás, amikor a Jóban rosszban alatt eszébe jutott az az egyszállbélű erdész: a Józsi gyerek.

Csomagolt is neki másnap pár túrós lepényt, úgy kelt útra. Már messziről látta a nagy fekete autót az erdőbirtokos iroda előtt. Józsi erdész, mikor megpillantotta a borítékot, már tudta, mi van benne.

– *Az MVH-tól jött a levél* – mondta.

– Az meg mi? – vágott közbe rémülten Mari néni. – *Én csak az ÁVH-ra emlékszek még 56-bú. Azok separték ki a padlást, meg vitték el a malacos kocát. Csak nem olyan világ gyűm megint?*

– *Nem, nem. Tessék megnyugodni, ez az egy bektár földjével kapcsolatos, amibe erdőt telepítettünk négy éve. Tudja, erre kapott támogatást. Ezért kell most adatot szolgáltatni. De ehhez először regisztrálnia kell magát az okmányirodában, hogy majd az ügyfélkapun keresztül, elektronikus úton leadhassa a monitoring jelentést. Különbö megbüntetik.*

– *Miféle kapun, kisfiam? A kiskapun? Abhoz nem férnek oda az egyszerű emberek. Mán ne haragudjál, nem értem, mit beszélsz. Nem magyar gyerek vagy, te? Nem a Vargáék legkisebb fia vagy? Meg különben is mit akarnak má' megint az erdővel? Kétszer ellenőrizték, évente látta a városi legfőbb erdész. Meg is dzsípieszték, vagy mi a csuda. Hivatalos őstermelői csináltak belőlem. Adót is vallottam már miatta. Még bankszámlám is lett az erdő végett. Öregkoromra, ugyan minek már? Szegény apjukom biztos forog a sűrjében, annyit emlegetem őt is a kis, rossz föld miatt. Pedig semmi köze hozzá, mert még az apja kapta az első háborús nagyvezűstért azt a két hódát. Ő meg visszakárpótolta, mint családi örökséget. Én rögtön el akartam adni, hogy ne legyen vele gond.. De szegény megboldogult uram nagyon ragaszkodott hozzá. De sokszor elmondta: Mari, ezzel egészítjük majd ki a nyugdíjunkat, ha már a tebénkét el kellett adni, mert az unióban nem lehet tartani a falu közepén. És hogy milyen rossz az a föld! A gyékényes mellett adták vissza. Ettől silányabb az egész falu batárában sincs, pedig az majdnem kétezer hód vót valamikor. De Józsi fiam, te tudod a legjobbban, te intéztél mindent. Mink csak fizettünk annak idején állandóan.*

Hát erre már Józsi erdész is végigsimított hirtelen felmagasodott homlokán, ahol még nem is oly régen dús hajkora volt. Majd szomorúan így szól:

– *Hát ki gondolta volna ezt, Mari néni! Én csak segíteni akartam. De látja, nekem sincs időm már az erdőre menni. Állandóan az irodában ülök, meg a batóságokhoz járkálok intézgetni az erdővel kapcsolatos ügyes-bajos dolgokat. Lassan annyi fát látok, ami az irodaablak alatt van. De elmondom, mit csináljon. Üljön fel a buszra, magának már ügyis ingyen van. Menjen be a városba, az okmányirodába. Regisztráltassa magát. Aztán keresse meg a falugazdászt, meg a számítógépes Janit az alvéken, ő majd megmondja, mit kell csinálni.*

Mari néni megfogadta a jó tanácsot. Másnap fel is kerekedett. Felkötötte ünneplő kendőjét, összecsomagolt egy kis ráncos zöldségfélét. Ha már a városba utazik, beugrik a piacra is. Van ott egy-két nagy körmű fiatalasszony, aki majd megveszik az ilyené. Azt mondják, hogy bio vagy mi a csoda.

Na az okmányiroda se várta ám ott, ahol a buszról leszállt. De addig-addig kérdezősködött, míg egy diáklány megszajnálta, s azt mondta, menjen vele. Úgyis pont az iskolája mellett van. Azzal felszálltak egy sárga buszra, s bizony utaztak vagy hét megállót. Csakhogy korai volt még Mari néni öröme, mert a bejáratnál tovább nem jutott. Ott azt mondta egy nagydarab fiatalember, időpontot kell kérni, de aznap egyébként sincs ügyfélfogadás. Aztán elirányította egy kis ablakhoz mégiscsak, ahol egy lányka nagy idegesen addig püfölt valami írógépfélét, míg egyszer csak azt mondta: jövő hét szerda, 10 óra. Azzal az orrára is csapta a kisablakot. Azért nem tért haza dolgavégezetlenül, a zöldségfélét megvették, bár kicsit izgult a piacon, mert az őstermelő igazolványát otthon felejtette.

Másnap Mari néni felkereste a számítógépes Janit, hátha tud valamit mondani. Csak okos ember lehet az, akinek ilyen nagy háza, szép autója van. Nyáron telet, télen nyaral. De hát neki már az apja is művelt ember volt, még tanácselnökként is dolgozott. Mit szépítsük a dolgot, Jani nem volt valami kedves Mari nénival. Ráadásul egyből a pénzre tért. El is kérte volna a majd kéthavi nyugdíját az ügyintézésért. Erre Mari néni sarkon fordult és otthagya az ámuló Janit. Úgy döntött, kivárja a hétvégét, akkor majd segít neki az unokája, a Rolandka.

Szerdán újból nekivágott a városnak. Már rutinosan vette a kanyarokat az okmányiroda felé, ahol igen elcsodálkozott a villódzó számokon, sípolásokon. Délben megebédelt a táskájából, aztán békésen üldögélt négy óráig, míg egyszer azt vette észre, egyedül van. Összeszedte minden bátorságát, odament egy fiatalasszonyhoz, és mondta neki, hogy tűzre volt híva. Az ügyintéző szíve megesett rajta, miután látta, hogy hiába magyarázza a sorszámosztás, és a villódzó számok összefüggéseit. Az adatfelvétel még haladt is, de utána jött a kemény dió: jelszót kellett mondani, meg kódot. Csakhogy akkorra Mari néninek végképp nem jutott eszébe semmi. A jelszó végül „Bodri” lett. A kód pedig: Lajos1922rözi. A rőzi csupa kisbetűvel, mert az a dög behíta egyszer-kétszer az urát megkínálni egy kis meleg pitével. Nyugodjanak béké-

ben. Mari néni még egy keresztet is vett. Gondolatban az ügyintéző is, mire végeztek, s gyorsan el is irányította az öregasszonyt a falugazdászhoz.

Szerencsére azt is ösmerte Mari néni, a legkisebb Módos gyerek volt, a Béla, aki azt mondta neki, hogy az adatlapot, amit a levélbe kapott, töltsse ki, küldje vissza, és a hétvégén már az ügyfélkapun – a neten keresztül – tud csatlakozni rendszerhez. No ebből újólág nem értett semmit, de úgy volt vele majd megmondja Rolandka. És el is jött a péntek Rolandkával együtt. Mari néni szóltanul gyönyörködött egy sort a kisunokájában, míg az jóízűen elfogyasztotta mind a harminc palacsintát, csak ezután állt elő kérésével.

– *Rolandkám, kisfiam! Csak te tudsz segíteni nekem. Be kéne menni a faluházba, mer monitoroznom kell. És ott van csak hozzá számítógép, amin ezt meg tudjuk csinítani.*

A kisunokának úgy torkán akadt az utolsó falat palacsinta, hogy még a szeme is belegúvadt. – *Mit beszélsz, Mama, tán elgurult a gyógyszered?* – hördült fel a fiú. De nehogy félreértés essék, nem volt ám tiszteletlen, csak nagyon szerette a nagy-mamáját, ezért alakult ki közöttük ilyen bizalmas viszony.

Mari néni nyomatékul előkötötte a hivatalos papírokat a stelázi mélyéről. Erre a Roli gyerek ámulva nyomott egy-két sms-t, meg gyorsan felhívta a haverjait és röhögve elmesélte, hogy az öreglányt monitoringozni kell. Igaz, nem tudja, mi az, de tök jó. Vagy tök gáz? De mindegy is, az biztos, ennek fele sem tréfa. Mindenesetre megígérte, másnap, amilyen korán csak lehet, indulnak a faluházba. Mivel Rolandka másnap délelőtt ramatyul nézett ki, nagyanyjának az a sanda gyanúja támadt, kisunokája talán mégsem töltötte az egész éjszakát a másik szobában a jó meleg dunyha alatt. Vagy ha mégis, tán nem egyedül. De hát minek szóljon. Fiatalság, bolondság. Ráadásul Rolandka másodpercek alatt bejutott a rendszerbe a megadott kóddal és jelszóval. A bonyodalmat csak az okozta számára, hogy rálelt a monitoring jelentés 18 oldalas kitöltési útmutatójára. És akkor a kisunoka újból felhördült.

– *De Mama, tavasz van és még összesen nem olvastam el 18 oldalt történelemből, csak nem velem akarod ezt áttanulmányoztatni?! Az égiek abban a pillanatban mintha meghallották volna az unokát, és könnyőreteképpen küldtek egy ötórás áramszünetet. Mari néni először még reménykedett, várakoztak is egy kicsit. Aztán csak hazaballagtak, mert az öregasszony arra gondolt, mi lesz, ha*

megint három napra elmegy az áram, mint a hóesés idején. Meg kell tenni az óvintézkedéseket. Az mégiscsak fontosabb, mint a monitorozgatás. Rolandka közben meggyőzte a nagyanyját, hogy kap egy új szemüveget, a faluházban megmutatnak mindent a számítógépen, s el fog ő azzal boldogulni egyedül is. Keményebb dolgok se fogtak ki rajta az életben. Sőt ad neki egy használt rádiótelefont is. Elvégre aki ilyen fontos ügyekkel foglalkozik.

– *Van az orvosnak, meg a papnak is – győzködte a fiú. Például a felbúbatod az orvost, hogy írjon fel valami emlékeztetjavitőt, mert azt látod, hogy a zsebkendőd mind a négy sarkán két-két csomó van, csak azt nem tudod, miért. Vagy szólhatsz a papnak, hogy - életedben először – nem mérsz a vasárnapi misére, mert a számítógép előtt kell ülnöd. Csak keveset beszélj, mert sokba kerül.*

Hétfőn délután aztán elvitte a menyecske a drogériában vásárolt szemüveget, meg egy régi rádiótelefont valamelyik fiók mélyéről. – *Majd elmondja Roli a bétvégén, hogy kell használni. Lesz rá ideje, úgyis mindig itt van* – tette még hozzá kissé epésen, miközben a kerítésen át beadta a küldeményt.

Másnap özvegy Vidéki Lajosné, született Magyar Mária ismét útra kelt, azt már csak a Jóisten tudja, hanyadjára. A faluházban egy-egy kis segítséggel belépett a rendszerbe. Beesteledett, mire jó szívvel nyugtázta, mégis csak rendes népek élnek errefele, hisz segítettek neki vagy tízen. Hiába na, jó dolog ez az unió, lám itt is hogy összehozza az embereket. Igaz, nem végzett. Pedig az új szemüveggel már lát, olvasni is tud, jó eredménnyel járta ki ő a hat elemít. Amit a Szabad Földbe írnak, azt meg is érti az utolsó betűig, de ebből itt bizony nem sokat fogott fel.

Következő nap hideg élelemmel meg egy termosz teával felszerelve elindult, és egész nap az útmutatót olvasta, de csak nem boldogult. Hanem harmadnap már Bözsivel együtt érkezett a faluházba, aki tud könyvelni. Bözsi a városba járt közgazdasági iskolába, volt jó munkahelye, de leépítették. Azóta közmunkás az önkormányzatnál. De hát nem felejt el az ember ilyen dolgokat, főleg ha felfrissítik a memóriáját egy kis sonkával, kávéval, némi papírpénzzel.

Bözsi gyorsan átfutotta a kitöltési útmutatót. Kérte is hamarjában Bözsi a regisztrációs számot, meg a blokkazonosítót. Csakhogy Mari néninek minden papírja otthon maradt.

– *Édes kislyányom, majd elhozom bőnap, most balaggyunk tovább, ha má*

ketten is itt vagyunk – sürgette az öregasszony. Bözsi alig tudta elmagyarázni, hogy a gép ily esetben nem enged továbblépni. De aztán ismét felvirradt egy új nap, s csak akkor mutatkozott meg igazán, milyen furfangos teremtés ez a Bözsi. Mert gyorsan rájött ám, hogy ez a sok adat, amit kérnek, Mari néninek még kellemetlenségeket is tud okozni. Meg is mondta, úgy válaszoljon ezekre a cseles kérdésekre, hogy amit eddig vállalt, az teljesítve legyen. Mert ha vállalta például, hogy az iromba tyúk minden másnap megtöjlik, azt most úgy kell beírni.

Mari néni gondolkodott egy keveset, s arra a belátásra jutott, tényleg vállalt ilyet, csak a Bodri kutyával nem számolt. Mert az a csibész be-beszökött a tyúkólba, ha tojásra fáj a foga. De öreg kutya az már, nem tud megváltozni. Így aztán hogy teljesítve legyen a vállalás, a boltból vett néhány tojást.

– *Jaj, Mari néni, azzal nagyon vigyázzon! Rajta van a holland származási billog, maga meg megbukik a keresztellenőrzésen, és minden támogatást vissza kell fizetni* – sopánkodott Bözsi.

Pedig az a bóka hollandus tojás a nyomába se léphet a mienknek. De majd egyszer csak úgy lesznek ezzel is, mint a tejjel. Emlékszel, kislyányom, mikor még megvolt a Riska, a tejjel is micsoda berceburca volt. Ki tudja, hova, elvitték naponta a jó falusi tejet. A bótba meg csak fehérvólevet lehetett venni, ami csak akkor látott tejet, mikor a szállító teberautó elment a gulya mellett. Nem itta meg azt még a macska se.

Végre elkészült az a fránya jelentés. Bözsi megnyugtatta az öregasszonyt, ne ijedjen meg, ha levelet kap, hogy valami nem lett jó, majd hiánypótolják. De Mari néni ezt már nem is hallotta, annyira elfáradt, mire végeztek. Úgy érezte, fáj minden csontja, lehet, hogy bolyong benne valami nyavalya is. Hazatérve első dolga volt, kihúzni a gyógyszeres fiókot, de csak üres dobozokat talált benne.

– *Bezzeg, ha a vajákos Teri még élne – sóhajtott nagyot – nem kéne pítz adni a drága gyógyszeré. Hiába, szegényt elvitte a nagy tressz, mert a vízútdíj idején annyian vótak nála, hogy nem bírta a nagy bajtást.*

Aztán főzött egy jó erős csipketeát, és a sezlona kuporodva elgondolkodott:

– *A Józsi erdészék annak idején az egész faluban negyedannyi idő alatt elülteték az erdőt, mint amennyit én ezzel foglalkoztam. De legalább tudom, miért olyan nyiszlett az az ember. Ha nekem ennyi bajom van két bód erdővel, akkor neki mennyi lehet kétezerrel. Meg gondo-*

lom, ő nagyban monitoringozik. Az is lehet, hogy már az idén, de jövőre biztosan lesz az erdőben sparbeltba való. No, azt hogy őrizzük majd meg. Mert rendőr az nincs a faluba, de még a környéken is csak ritkán. Pestre viszik őket, mert ott mindig van valami ellenállás. Az a sok ráérő ember inkább dolgozna.

Aztán illetéknépp elmélkedett tovább:

– *Abból az erdőből én már úgysem fütők. Azért se, mert soká vághatok ki belőle. Meg azt mondta a Józsi gyerek, tán le is védtek valami természetvédők. Mert a gyékényesben pióca van, az erdőben meg denevér. Azt beszéllik, ősbonos, védett mind a kettő. Pedig én emlékszem, a piócát a vajákos Teri hozta ide. Azzal gyógyított, meg denevérvérrel. Meglebet, a piócát a kacsa egyeli, de a denevért semmi se bántja. A nagy okosok azt hiszik, hogy a városból védik majd meg a Teri bagyatekát. Itt maradnak azok, mert mi nem bántjuk őket.*

– *Persze mégiscsak fával kell fűtenem, mert épp most úszott el a gázbevezetésre félretett kis pénzem, a monitoringozás miatt. Nem is bánom. Aszongyák, nincs a gáznak olyan ereje, mint a jó, száraz fának. Meg a csapat is bármikor elzárhatják az oroszok.*

Mire a második kanál rumot töltötte a teájába Mari néni, úgy érezte, valami csodás tudás birtokába jutott. Rájött, mi is az a vidékfejlesztés. – *Lett új szemüvegem, rádiótelefonom, megtanultam a netet kezelni, igaz többször annyit elköltöttem már az egészre, mint amennyit kapok. De mi ez, ha nem a vidék fejlődése* – mondta fennhangon, miközben jót kacagott.

– *Igaz, megbántam már nagyon, hogy erdőtelepítésbe fogtam, de mivel most sok mindent kikapasztaltam, majd elmondom Józsi gyereknek, hogy lehet boldogulni. Bár ez az erdész már nem olyan, mint a régi, szép időkben. Bezzeg a Stohmayer Manó! Az mindig az erdőn volt, ez ki se jut, mert csak a szabályokat nézi. A sok paragrafustú már nem látja az erdőt. De majd besegítek én neki, ha már így kiművelődtem. Majd felfejlesztem én a vidéket. Aki tanácsra szorul, az meg jelentkezhet nálam. Úgyis addig volt fejlett a vidék, míg a magunkfajtán múlt.*

Ekkorra azonban Mari néni úgy elfáradt a nagy gondolkodásban, hogy azonnál elszenderedett a sezlónon. Csak sajnos rémálma volt, ami arról szólt, milyen lesz Rolandka sorsa, ha ráhagyja a „két hód fődöt” a gyékényes mellett. De ez már egy következő mese...

Utánajárt és legyezte:

Luzsiék legkisebb fia